

Alminnelige leveringsbetingelser

NL 09

for leveranser av maskiner samt annen mekanisk, elektrisk og elektronisk utstyr/utrustning i og mellom Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Utgitt i 2009 av Dansk Industri, Danmark, Teknologiateollisuus – Teknologindustri, Finland, Norsk Industri, Norge, samt Teknikföretagen, Sverige.

Anvendelse. Definisjoner

1. Disse alminnelige leveringsbetingelser får anvendelse dersom partene skriftlig eller på annen måte har avtalt dem. Gjelder leveringsbetingelsene for en leveranse, må eventuelle fravik avtales skriftlig.

Den eller de gjenstander som selgeren i henhold til partenes avtale skal levere, benevnes i disse betingelser "Produktet". Dette omfatter også programvare og dokumentasjon.

Når det i disse betingelser anvendes ordet "skriftlig", skal dette bety et dokument undertegnet av begge parter, eller brev, faks, e-post eller andre kommunikasjonsformer partene har blitt enige om.

Produktinformasjon

2. Oppgaver i markedsføringsmateriell, prislister og annen produktinformasjon er bare bindende i den utstrekning avtalen uttrykkelig henviser til disse.

Teknisk dokumentasjon og informasjon

3. All teknisk dokumentasjon vedrørende Produktet eller dets tilvirkning som før eller etter avtalens inngåelse overleveres fra en part til den annen, forblir den parts eiendom som har overlevert dem.

Mottatt teknisk dokumentasjon eller informasjon kan ikke uten samtykke fra den annen part brukes til annet enn formålet med overleveringen. Bortsett fra slik dokumentasjon som nevnes i punkt 4 må den ikke uten samtykke fra den annen part kopieres, reproduseres, utleveres til eller bringes til tredjemanns kunnskap.

4. Selgeren skal senest ved leveringens vederlagsfritt stille til kjøperens disposisjon ett sett, eller et avtalt antall av slik teknisk dokumentasjon som er tilstrekkelig utførlig til at kjøperen skal kunne besørge montasje, idriftsetting, drift og vedlikehold (herunder løpende reparasjoner) av alle Produktets deler. Selgeren er dog ikke forpliktet til å utlevere dokumentasjon som angår tilvirkning av Produktet eller reservedeler.

Med kjøperens samtykke kan selgeren oppfylle de ovennevnte forpliktelser ved å gjøre tilsvarende dokumentasjon tilgjengelig via Internett.

Prøve før levering (avleveringsprøve)

5. Er det avtalt avleveringsprøve, finner prøven sted der Produktet tilvirkes, medmindre et annet sted er avtalt. Er det ikke avtalt hvilke tekniske krav som skal gjelde for prøven, utføres den i samsvar med vanlig praksis innen vedkommende industribransje i det land der Produktet tilvirkes.

6. Selgeren skal skriftlig underrette kjøperen om en avleveringsprøve i så god tid at kjøperen kan være tilstede. Avleveringsprøve kan avholdes selv om kjøperen ikke er representert ved prøven, dersom han har mottatt slik underretning.

Selgeren skal føre protokoll over avleveringsprøven. Prøveprotokollen skal sendes til kjøperen. Prøveprotokollen skal anses for å gi en korrekt beskrivelse av avleveringsprøvens gjennomføring og resultat medmindre kjøperen beviser noe annet.

7. Hvis Produktet ved en avleveringsprøve viser seg ikke å være kontraktsmessig, skal selgeren så snart som mulig sørge for at Produktet bringes i overensstemmelse med avtalen. Hvis kjøperen forlanger det, skal ny prøve deretter avholdes, medmindre mangelen er ubetydelig.

8. Er ikke annen fordeling avtalt, skal selgeren bære alle kostnader ved avleveringsprøver som utføres der Produktet tilvirkes. Kjøperen bærer dog alle kostnader for sine representanter, herunder reise- og oppholdsutgifter, ved slike avleveringsprøver.

Leveringsklausul

9. Er ingen leveringsklausul avtalt, skal levering skje «Ex Works», i henhold til de ved avtalens inngåelse gjeldende INCOTERMS. Er leveringsklausul avtalt, skal den fortolkes så langt som mulig i henhold til de ved avtalens inngåelse gjeldende INCOTERMS.

Leveringstid. Forsinkelse

10. Dersom partene istedenfor et bestemt leveringstidspunkt har angitt et tidsrom innen hvilket levering skal skje, løper dette fra avtalens inngåelse.

11. Finner selgeren at han ikke kan levere i rett tid, eller må forsinkelse fra hans side ansees som sannsynlig, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig meddele kjøperen dette og samtidig angi årsaken til forsinkelsen, samt så vidt mulig det tidspunkt levering påregnes å kunne finne sted. Unnlater selgeren å gi slikt varsel, skal han, uten hensyn til bestemmelsene i punkt 13 og 14, erstatte kjøperen de merutgifter denne påføres og som han ville ha unngått om han hadde fått varsel i tide.

12. Bli leveringens forsinket som følge av en omstendighet som i henhold til punkt 36 utgjør en fritagelsesgrunn eller på grunn av en handling eller unnlatelse fra kjøperens side, herunder selgerens innstilling av oppfyllelsen etter pkt. 18, skal leveringstiden forlenges med en tid som etter sakens omstendigheter er rimelig. Leveringstiden skal forlenges selv om årsaken til forsinkelsen inntrer etter utgangen av den opprinnelig avtalte leveringstid.

13. Dersom selgeren ikke leverer Produktet til rett tid, er kjøperen berettiget til konvensjonalbot, fra den dag levering skulle ha funnet sted.

Konvensjonalboten utgjør 1% for hver påbegynt ukes forsinkelse, regnet av den avtalte kjøpesum. Gjelder forsinkelsen bare en del av produktet, beregnes konvensjonalboten av den del av kjøpesummen som knytter seg til det av Produktet som ikke kan tas i bruk på grunn av forsinkelsen.

Konvensjonalboten kan ikke overstige 10% av dette beregningsgrunnlag. Konvensjonalboten forfaller til betaling ved skriftlig påkrav fra kjøperen, dog tidligst når fullstendig levering av Produktet finner sted, eller eventuelt på dagen for hevning etter punkt 14.

Kjøperen taper sin rett til konvensjonalbot, såfremt han ikke har fremsett skriftlig krav om dette innen 6 måneder etter at levering skulle ha funnet sted.

14. Dersom forsinkelsen er så langvarig at kjøperen har blitt berettiget til maksimal konvensjonalbot etter punkt 13, og Produktet fremdeles ikke leveres, kan kjøperen ved skriftlig meddelelse til selgeren kreve levering og fastsette en siste rimelig frist som ikke kan være kortere enn 1 uke.

Hvis selgeren heller ikke leverer innen den fastsatte frist og dette ikke skyldes forhold som kjøperen bærer ansvaret for, kan kjøperen gjennom skriftlig meddelelse til selgeren heve avtalen forsåvidt angår den del av Produktet som ikke kan tas i bruk på grunn av forsinkelsen.

Kjøperen har ved slik hevning dessuten krav på erstatning for det tap han er påført ved selgerens forsinkelse, dersom tapet overstiger den maksimale konvensjonalbot han har kunnet kreve etter punkt 13. Denne erstatning må ikke overstige 10% av den avtalte kjøpesum som knytter seg til den del av Produktet som omfattes av hevningen.

Kjøperen har dessuten rett til, ved skriftlig meddelelse til selgeren, å heve avtalen dersom det er klart at det vil inntreffe en forsinkelse som etter reglene i punkt 13 ville gi kjøperen rett til maksimal konvensjonalbot. Ved en slik hevning har kjøperen rett til så vel maksimal konvensjonalbot som erstatning i henhold til tredje ledd.

Bortsett fra konvensjonalbot etter punkt 13 og hevning med begrenset erstatning etter punkt 14, er ethvert krav fra kjøperen i anledning selgerens forsinkelse utelukket. Denne begrensning i selgers ansvar gjelder ikke dersom han har gjort seg skyldig i grov uaktsomhet.

15. Finner kjøperen at han ikke vil kunne motta Produktet på den avtalte dag, eller må forsinkelse fra hans side ansees som sannsynlig, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig meddele selgeren dette, og samtidig angi årsaken til forsinkelsen, samt så vidt mulig det tidspunkt mottakelse påregnes å kunne finne sted.

Hvis kjøperen unnlater å ta imot Produktet på den avtalte dag, er han likevel forpliktet til å erlegge enhver betaling som er gjort avhengig av levering, som om Produktet hadde vært levert. Selgeren skal besørge lagring av Produktet for kjøperens regning og risiko. Hvis kjøperen krever det, skal selgeren forsikre Produktet for kjøperens regning.

16. Medmindre den unnlatelse fra kjøperens side som omhandles under punkt 15 skyldes forhold som er angitt under punkt 36, kan selgeren skriftlig oppfordre kjøperen til å motta Produktet innen en rimelig frist.

Unnlater kjøperen, av grunner som ikke selgeren bærer ansvaret for, å gjøre dette innen denne frist, kan selgeren gjennom skriftlig meddelelse til kjøperen heve avtalen, for så vidt angår den leveringsferdige del av Produktet, som på grunn av kjøperens unnlattelse ikke blir levert. Selgeren har i så fall rett til erstatning for den skade som kjøperens forsømmelse har voldt ham. Erstatningsbeløpet må ikke overstige den del av kjøpesummen som gjelder den del av Produktet som hevningen omfatter.

Betaling

17. Dersom ikke annet er avtalt skal betaling skje mot faktura med 30 dagers betalingsfrist fra fakturadato.

Er ikke annet avtalt skal den avtalte kjøpesum med tillegg av eventuell moms faktureres med en tredjedel ved avtalens inngåelse og en tredjedel ved selgerens skriftlig meddelelse om at det vesentlige av Produktet er leveringsferdig. Sluttoppjøret faktureres ved Produktets levering.

18. Betaler ikke kjøperen i rett tid, har selgeren fra forfallsdag krav på morarente med den rentesats som gjelder i henhold til lovgivningen i selgerens land om renter ved forsinket betaling.

Betaler ikke kjøperen i rett tid, har selgeren i tillegg rett til, etter å ha gitt kjøperen skriftlig meddelelse om dette, å innstille oppfyllelsen av sine kontraktsforpliktelser inntil betaling skjer.

19. Dersom kjøperen ikke har betalt det forfalte beløp innen 3 måneder, er selgeren berettiget til gjennom skriftlig meddelelse til kjøperen å heve avtalen, og i tillegg til morarente å kreve skadeserstatning hos kjøperen for det tap han har lidt. Erstatningen kan ikke overstige den avtalte kjøpesum.

Eiendomsforbehold

20. Produktet forblir selgerens eiendom inntil det er fullt betalt i den utstrekning slikt eiendomsforbehold er gyldig.

Ansvar for mangler

21. Selgeren er forpliktet til å avhjelpe alle mangler som skyldes feil i konstruksjonen, materiale eller tilvirkning ved utbedring eller utskifting av Produktet i overensstemmelse med punktene 23-33 nedenfor.

Har selgeren ansvar for en mangel, hefter han også for skade på Produktet forårsaket av mangelen.

Selgerens ansvar omfatter ikke mangler som forårsakes av materiale som er skaffet av kjøperen eller av konstruksjoner som er foreskrevet eller spesifisert av ham.

22. Selgerens ansvar omfatter ikke mangler som skriver seg fra årsaker oppstått etter at risikoen er gått over på kjøperen. Ansvaret omfatter for eksempel ikke mangler som oppstår som følge av at driftsforholdene avviker fra hva som er forutsatt i avtalen eller av uriktig anvendelse av Produktet. Det omfatter heller ikke mangler som skyldes mangelfullt vedlikehold eller uriktig montering fra kjøperens side, forandringer foretatt uten selgerens skriftlige samtykke eller reparasjoner som kjøperen har utført på feilaktig måte. Endelig omfatter ikke ansvaret normal slitasje og forringelse.

23. Selgerens ansvar omfatter bare mangler som viser seg i løpet av ett år fra den dag Produktet ble levert. Anvendes Produktet mer intensivt enn avtalt, forkortes denne periode i tilsvarende grad.

24. For deler som er byttet ut eller reparert overensstemmende med punkt 21, påtar selgeren seg de samme forpliktelser som gjelder for det opprinnelige Produkt i en tid av ett år. For Produktets øvrige deler forlenges bare perioden nevnt i punkt 23 med det tidsrom Produktet ikke har kunnet bli anvendt som følge av mangler som selgeren har ansvar for.

25. Kjøperen skal gi skriftlig melding til selgeren om en mangel uten ugrunnet opphold etter at mangelen har vist seg og i intet tilfelle senere enn 2 uker etter at fristen i punkt 23 og 24, er utløpt. Meldingen skal inneholde en beskrivelse av hvorledes mangelen ytrer seg. Dersom kjøperen ikke skriftlig underretter selgeren om en mangel innen de frister som er angitt ovenfor, mister kjøperen retten til å fremsette krav på grunn av mangelen.

Dersom det er grunn til å tro at mangelen kan medføre risiko for skade, skal melding gis straks. Gis ikke melding straks, taper kjøperen retten til å fremsette krav på grunnlag av skade som inntreffer på Produktet og som ville ha vært unngått hvis slik melding var blitt gitt.

26. Etter å ha mottatt skriftlig meddelelse fra kjøperen i henhold til punkt 25, skal selgeren uten ugrunnet opphold avhjelpe mangelen. Avhjelp innenfor denne frist skal finne sted på et tidspunkt som ikke i uønsket grad forstyrrer kjøperens virksomhet. Selgeren må selv bære kostnadene ved dette i henhold til reglene i punktene 21-33.

Reparasjonen utføres der Produktet befinner seg, medmindre selgeren finner at det er mer hensiktsmessig for begge parter at Produktet sendes til ham eller til et sted han anviser.

Hvis reparasjon kan skje ved at en mangelfull del byttes ut eller repareres, og kan demontering og innmontering av delen utføres uten spesiell kyndighet, kan selgeren kreve at den mangelfulle delen sendes til ham eller til et sted han anviser for reparasjon eller utskifting. Selgerens forpliktelse vedkommende den mangelfulle del er da oppfylt når han leverer til kjøperen en tilbørlig reparert eller en utskiftet del.

27. Dersom avhjelp av mangelen medfører inngrep i annet enn Produktet, er kjøperen ansvarlig for arbeidet og kostnadene med dette.

28. Enhver transport og forsendelse i forbindelse med utbedring av mangler skal skje for selgerens regning og risiko.

Kjøperen skal følge selgerens instruksjoner om forsendelsesmåte.

29. Kjøperen skal bære de merkostnader for selgeren ved avhjelp av mangelen som forårsakes av at Produktet befinner seg på et annet sted enn det i avtalen angitte bestemmelsessted for levering fra selger til kjøper eller - dersom det ikke er angitt - leveringsstedet.

30. Mangelfulle deler som byttes ut i henhold til punkt 21, skal stilles til selgerens disposisjon og blir hans eiendom.

31. Dersom kjøperen har gitt slik melding som nevnt i punkt 25, og det viser seg ikke å foreligge noen mangel som selgeren svarer for, har selgeren rett til kompensasjon for det arbeid og de kostnader reklamasjonen har påført ham.

32. Oppfyller ikke selgeren innen rimelig tid sine forpliktelser etter punkt 26, kan kjøperen skriftlig gi selgeren en siste rimelig frist for oppfyllelse. Er ikke forpliktelsene oppfylt innen den slik satte frist, har kjøperen, etter eget valg, rett til:

a) for selgerens regning og risiko utføre eller få utført de foranstaltninger som er nødvendige for å avhjelpe mangelen, forutsatt at han her går frem på en fornuftig og rimelig måte eller

b) å kreve prisavslag oppad begrenset til 20 % av den avtalte kjøpesum.

Dersom mangelen er vesentlig kan kjøperen i stedet heve avtalen ved skriftlig meddelelse til selgeren. Kjøperen har også rett til slik å heve avtalen dersom mangelen etter tiltak som nevnt under a) fortsatt er vesentlig. Kjøperen kan ved hevning kreve erstatning for det tap han lider, oppad begrenset til 20 % av den avtalte kjøpesum.

33. Uansett det som bestemmes under punkt 21-32, gjelder selgerens mangelsansvar ikke for noen del av Produktet lenger enn 1 år fra den i punkt 23 nevnte periodes avslutning.

34. Selgeren har intet ansvar for mangler utover det som er foreskrevet i punktene 21-33. Dette gjelder ethvert tap mangelen måtte forårsake, som for eksempel driftstap, tapt fortjeneste og andre økonomiske konsekvenser. Denne begrensning av selgers ansvar gjelder ikke dersom han har utvist grov uaktsomhet.

Ansvar for tingskade forvoldt av Produktet

35. Selgeren har intet ansvar for skade voldt av Produktet på fast eiendom eller løsøre og konsekvenser av slik skade dersom skaden inntreffer mens Produktet er i kjøperens besittelse.

Kjøperen skal holde selgeren skadesløs i den utstrekning selgeren pålegges ansvar overfor tredjemann for slik skade eller tap som er nevnt i første avsnitt.

De nevnte begrensninger i selgers ansvar gjelder ikke dersom han har gjort seg skyldig i grov uaktsomhet.

Fremmer tredjemann krav mot selger eller kjøper om erstatning for skade og tap som er omhandlet under dette punkt, skal medkontrahenten straks skriftlig underrettes om dette.

Selger og kjøper er gjensidig forpliktet til å la seg saksøke ved den domstol eller voldgiftsrett som behandler erstatningskrav mot en av dem, på grunnlag av en skade eller et tap som påstås forårsaket av det leverte Produkt. Det innbyrdes forhold mellom kjøper og selger skal dog alltid avgjøres ved voldgift i henhold til punkt 39.

Fritagelsesgrunner (force majeure)

36. Følgende omstendigheter skal betraktes som fritagelsesgrunner, dersom de hindrer avtalens oppfyllelse eller gjør oppfyllelsen urimelig tyngende: arbeidskonflikt og enhver annen omstendighet, når partene ikke kan råde over den, såsom brann, naturkatastrofer og ekstreme naturhendelser, krig, mobilisering eller militære innkallelser av tilsvarende omfang, rekvisisjon, beslag, handels- og valutarestriksjoner, opprør og oppløp, knapphet på transportmidler, alminnelig vareknapphet, innskrenkninger i tilførselen av drivkraft, samt mangler ved leveranser fra underleverandører eller forsinkelse av slike leveranser som følge av slik omstendighet som omhandles i dette punkt.

Omstendigheter som nevnt, er bare fritagelsesgrunn dersom deres virkning på avtalens oppfyllelse ikke kunne forutses ved inngåelsen av avtalen.

37. Det påligger den part som ønsker å påberope seg en fritagelsesgrunn som omhandlet under punkt 36, uten opphold skriftlig å underrette den annen part, såvel om hindringens inntredelse som om dens opphør.

Ved force majeure hos kjøperen skal denne dekke de kostnader som selgeren pådrar seg for å sikre og beskytte Produktet.

38. Uansett hva som ellers måtte være bestemt i disse bestemmelser, kan enhver av partene heve avtalen ved skriftlig meddelelse til den annen part, dersom avtalens oppfyllelse vil bli hindret i mer enn 6 måneder av en begivenhet som nevnt i punkt 36.

Tvister. Lovvalg

39. Tvister i anledning av avtalen og alt som har sammenheng med den, skal ikke inndras under domstolsprøvelse, men skal avgjøres gjennom voldgift og i overensstemmelse med de lovregler om voldgift som gjelder i selgerens land.

40. Alle tvister som oppstår i anledning av avtalen skal bedømmes etter loven i selgerens land.